

Asia: VN/14998/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tupakkaverosta annetun lain ja valmisteverotuslain 72 §:n muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SOSTE kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä.

Sähkösavukeneesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden tupakkaveroa esitetään korotettavaksi keskimäärin 37 prosenttia. Tuotteiden hintojen arvioidaan nousevan keskimäärin 14 prosenttia. SOSTE kannattaa korotusta ja toteaa, että veronkorotuksia tulee myös jatkossa toteuttaa tasaisin väliajoin. Tupakkatuotteiden verotukseen ja hintaan vaikuttavat toimenpiteet ovat yksi keskeinen vaikuttamisen keino.

Esityksessä ehdotetaan, että myös yli 20 milligrammaa nikotiinia millilitrassa sisältävät sähkösavukkeissa käytettävät nikotiininesteet sisällytettäisiin tupakkaveron piiriin. Esityksen mukaan tämä vaikuttaisi mm. siihen, että näiden tuotteiden salakuljetusta voitaisiin käsitellä verorikoksena. SOSTE kannattaa tätä lisäystä, koska se mahdollistaa paremmin valvonnan ja rangaistukset.

Nikotiinittomiin nesteisiin liittyvää määritelmää esitetään tarkennettavaksi siten, että ne ovat tupakkaveron alaisia sekä silloin kun ne on tarkoitettu höyrystettäväksi sähkösavukkeen avulla tai muulla vastaavalla tavalla, että silloin kun ne myydään käytettäväksi tai käytetään tähän tarkoitukseen. Lisäksi verovelvollisia voisivat olla paitsi maahantuojat myös vähittäismyyjät ja käyttäjät. SOSTE kannattaa näitä tarkennuksia. Nikotiinittomat nesteet ovat haitallisia ja myös niiden käyttöä tulee pyrkiä vähentämään.

Esityksessä ehdotetaan, että toisesta EU:n jäsenvaltiosta matkustajatuontina tuotavien nuuskan ja savuttomien nikotiinituotteiden tupakkaverottomuus rajoitettaisiin 1 000 grammaan. Näin matkustajatuonti rajoitettaisiin valmisteverotuslaissa samaan määrään, jonka matkustajat saavat

tupakkalain mukaan tuoda itse mukanaan kuljettaen henkilökohtaiseen käyttöönsä. Nuuskaa ja nikotiinipusseja saisi jatkossakin tuoda verottomasti omaan käyttöön eikä yksinomaan tuojan henkilökohtaiseen käyttöön kuten tupakkalain mukaan. SOSTE toteaa 1000 gramman rajan olevan liian korkea. Määrän tulisi olla selkeästi paljon pienempi, esimerkiksi esityksessä esiintunut 200 grammaa, joka on voimassa Ruotsissa. Vielä kannattavampaa olisi verovapaan matkustajatuonnin kieltäminen.

Yhteenvetona SOSTE pitää matkustajatuonnin rajaa liian korkeana, mutta kannattaa määritelmien tarkennusta ja verojen korottamista. SOSTE ei ole kuitenkaan lähtökohtaisesti kannattanut sitä, että nikotiinipussien myynti on sallittua. Huomion tulee olla erityisesti siinä, että nuoria suojellaan nikotiiniriippuvuudelta ja estetään uusien nikotiinituotteiden käytön lisääntyminen nuorten keskuudessa.

Mäkipää Erica
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry